

На нашу думку, для проведення аналізу необхідно побудувати узагальнюючу систему показників ефективності операційної діяльності підприємства, яка б дала відповідь на поставлені завдання та найбільш ґрунтовно аналізувала основні параметри ефективності діяльності підприємства в цілому та в розрізі за диференціацією діяльності.

Список використаних джерел

1. Технічна енциклопедія. TeachTrend. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://techtrend.com.ua>
2. Александров В.В., Курячий В.С. Формування системи показників оцінки ефективності операційної діяльності підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/20642/1/vestnik_KhPI_2015_59_Aleksandrov_Formuvannia_systemy.pdf
3. Шеремет А. Д. Сайфулин Р. С. Методика фінансового аналізу. – М.: Бизнес, 2005 р. – 760 с.
4. Економічний аналіз: Навч. Посібник / М. А. Болюх, В.З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – Вид. 2-ге, перер. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.
5. Экономический анализ. Савицкая Г. В. 11-е изд., испр. и доп. – М.: Новое знание 2005. – 651 с
6. Олексюк О. І. Економіка результативності діяльності підприємства: [Текст] монографія / О. І. Олексюк. – Міністерство освіти і науки України, ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”. – Київ, КНЕУ, 2008. – 362 с.
7. Кузьомко В. М. Управління ефективністю (результативністю) потенціал підприємства: [конспект лекцій] / В. М. Кузьомко. – К.: КНЕУ, 2011. – 21 с.

Мартинюк Р. Ф.
студент III курсу

Науковий керівник: Шматковська Т. О., к.е.н., доцент,
кафедра обліку і аудиту,

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

ЩОДО ПРОБЛЕМАТИКИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКИ АВТОМАТИЗОВАНОГО ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ

За реалій сьогодення основна передумова успішності ведення бізнесу – це використання автоматизованих систем обліку, аналізу та аудиту інформаційних ресурсів. Застосування передових технологій в цьому напрямі створює нові можливості для розвитку бізнесу та оптимізації бізнес-процесів, також це сприяє підвищенню продуктивності праці та зростанню рентабельності використання ресурсів, формує передумови для вдосконалення якості управління бізнесом тощо [1; 2].

Автоматизовані облікові системи є найефективнішим інструментом гарантування економічної безпеки підприємства.

Гарантування безпеки облікового процесу автоматизованим шляхом відбувається завдяки виконанню таких завдань:

– дотримання суб'єктами господарювання правових відносин, вимог, норм і правил організаційного та технічного характеру стосовно обробленої інформації;

- використання лише сертифікованого програмного забезпечення;
- контролювання процесу захисту інформації;
- архівування інформації на внутрішньо підприємницьких серверах або на флеш-носіях тощо;

- захист доступу до внутрішньо підприємницької інформації шляхом кодування.

Недотримання перелічених завдань можуть спричинити: витік інформації, втрату інформації, підроблення (викривлення) інформації, порушення роботи автоматизованих систем [2]. Кожен із можливих результатів невиконання поставлених завдань спричиняє вагомий негативний вплив на підприємство та фінансові втрати.

Використання повністю автоматизованих систем обліку підвищують інформаційну безпеку підприємства, оскільки така обробка інформації не потребує стороннього втручання в процесі своєї роботи, лише на етапі внесення інформації, а отже будь-яке втручання в роботу системи можна розцінювати як хакерську атаку або ж саботування роботи підприємства працівниками. У такому випадку простеження точки доступу та відповідальних за неправомірні дії є набагато простішим.

З метою перестороги від викривлень інформації на стадії її внесення до автоматизованої системи використовують такі методи: розподіл обов'язків, нагляд, зміна посад. Використання розподілу обов'язків обумовлює використання двох або більше працівників для внесення та зберігання інформації; таким чином нівелюється ризик несанкціонованого внесення інформації. Застосування нагляду за роботою персоналу є ефективним проте неоперативним, оскільки, лише після виявлення проблеми дає змогу виявити відповідального, але не у момент нанесення шкоди. Зміна посад працівників, які працюють із системою, має двоякий характер: позитивний на безпеку автоматизованої системи, та негативний на швидкість облікового процесу через недостатню обізнаність робітника у нових обов'язках.

Відповідальність за гарантування інформаційної безпеки несе головний фахівець з безпеки, який звітує про фази життєвого циклу автоматизованих систем обліку безпосередньо керівнику.

Досить складним є гарантування інформаційної безпеки підприємства у випадку коли на підприємстві наявна лише часткова автоматизація обліку. У такому випадку досить складно встановити причину невідповідності та неточності даних, оскільки неможливо встановити на якому етапі була допущена помилка, та хто несе відповідальність за викривлення інформації. Тому при частковій автоматизації обліку найефективнішим буде використання розподілу обов'язків та нагляду задля гарантування безпеки облікового процесу, так як зміна посад працівників буде мати лише негативний вплив.

У випадку, якщо ведення обліку на підприємстві знаходиться в незадовільному стані, використання автоматизованих систем обліку не лише прискорить процес обробки інформації, але й впорядкує та покращить його [3].

Досить важливим є не лише гарантування безпеки автоматизованої системи, але і електронних архівів (бази даних). Втрата електронних архівів спричинить «колапс» у обліковому процесі, що має вагомий негативний вплив на підприємство, а також відновлення втраченої інформації з паперових носіїв є досить затратним та тривалим процесом. В окремих випадках взагалі неможливим, якщо облік на підприємстві був неправомірним та не формувалися паперові архіви бланків суворої звітності. Проте існують методи перестороги втрати даних, такі як: резервне копіювання на внутрішньо-підприємницькі сервери та відокремлені носії даних. Проведення резервного копіювання даних один раз в місяць на відокремлений носій матиме вагомий вплив на гарантування безпеки облікового процесу.

Отже, найпростіший шлях досягнення безпеки облікового процесу – це впровадження автоматизованого обліку. Гарантування безпеки автоматизованого облікового процесу

відбувається шляхом набуття впевненості, що інформаційна система працює без стороннього втручання, а також що внесені в неї дані є достовірними. Окрім того, вважаємо за доцільне наголосити, що електронні архіви документів та бази даних, як невід'ємна складова формування облікового процесу, вимагають створення спеціальних умов щодо налагодження та підтримання повноцінного забезпечення їх безпеки на будь-якому суб'єкті реалізації господарського процесу в нашій країні.

Список використаних джерел

1. Наконечна, Н. В. Автоматизовані облікові системи як інструмент гарантування економічної безпеки підприємства / Н. В. Наконечна. – Науковий вісник НЛТУ України, 2010. – С. 327-331.
2. Шматковська, Т. О. До проблематики раціоналізації робочої документації для аудиту доходів підприємства з використанням можливостей програмного продукту Microsoft Excel / Т. О. Шматковська, О. В. Шибецька // Naukowa myśl informacyjnego wieku – 2010 : materiały VI międzynarod. naukowipraktycznej konf., 7–15 marca 2010 r. – Przemysl, 2010. – Volume 4. Ekonomiczne nauki. – S. 88–90. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/4497>
3. Івахненко, С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посібн. / С. В. Івахненко – 4-те вид., [випр. і доп.]. / С.В. Івахненко. – К.: Вид-во «Знання», 2008. – 343 с.

Панков Д.А.

д.э.н, профессор

Белорусский государственный экономический университет

г. Минск, Республика Беларусь

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СЕТЕВОГО СОТРУДНИЧЕСТВА ВУЗОВ

В последнее время сетевое сотрудничество учреждений образования получает все более активное развитие как в рамках отдельных государств, так и на международном уровне. Теоретическое осмысление этого опыта, формы и методы его практической реализации в конкретных условиях межвузовских отношений исследованы в работах

Одной из наиболее ярких отличительных особенностей сетевого сотрудничества является его высокая степень гибкости и значительный творческий потенциал, заложенный в самой сути этой формы взаимодействия вузов в открытом образовательном пространстве и расширяющейся академической мобильности. Успешным сетевым проектам, основанным на стремлении к выработке и освоению новых знаний, чужда закостенелость прежних стереотипов межвузовской кооперации, когда нередко использовались устаревшие принципы формального подхода, практиковалась имитация деловой активности, приводившая к размытости и неопределенности конечных результатов. Разные университеты, координирующие свою деятельность в рамках самых разнообразных сетевых структур каждый раз делают это по-разному. Основными факторами создания и развития университетских сетей являются запросы рынков труда, оригинальность целевых установок, научный потенциал партнеров, их материально-техническими возможностями, современные обучающие технологии.